

so ljubili neizmerno, zato so njih Nemci po strani gledali, in bojmo se, da bo odsedaj druga za Slovence v Nasovi, Plitvici in Leševah, kateri na gomili rajnega župnika prosijo ljubega Boga za dobrega naslednika, namreč takega, ki bo tudi Slovencem pravičen, katerih je v tej župniji dobra tretjina. Pokojnemu župniku pa tudi »Slov. Gospodar«, katerega naročnik so bili, kliče: »Gospod, večni mir in pokoj jim daj, ter večna luč jim sveti naj!«

—k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V prvi seji državnega zbora dne 16. t. m. je finančni minister predložil proračun za l. 1895. Skupna potrebščina znaša 636,527.870 fl. in pokrije 638,985.517, torej prebitka 2,457.707 fl. V proračunu je omenjena osnova spodnje gimnazije z nemškoslovenskim učnim jezikom v Celju. Klub združene nemške leve pa je bojda sklenil glasovati zoper to gimnazijo. — Dr. Luegerjeva petdesetletnica se je jako slovesno obhajala. — Pretekli ponedeljek so delavci na mnogih shodih zopet tirjali splošno volilno pravico.

Češko. Med Mladočehi vlada velika nevolja, ker se češka radikalna ali napredna stranka že postavlja na svoje noge in hoče pri prihodnjih volitvah izpodriniti Mladočehe. Dokler med brati Čehi ne bode več edinosti in krščanstva, kakor par let sem, tudi za nas Slovence ne bodo napočili boljši dnevi. — V nedeljo se je v Pragi vršil shod zaupnih mož nemške stranke na Češkem.

Moravsko. Dne 11. oktobra je umrl na svoji graščini blizu Brna grof Egbert Belcredi, jeden prvih konservativnih politikov. Bil je vodja moravskih konservativnih veleposestnikov, bil je izvrsten katoličan in prijatelj obrtnikov in kmetov. Časten spomin takemu možu!

Štajarsko. Dne 15. oktobra je bila v skupini mest in trgov Bruck-Ljubno volitev državnega poslanca namesto umrlega dr. Heilsberga. Zmagal je liberalni kandidat profesor Lorber s 767 glasovi, med tem ko je nemško-nacionalni župan Walz dobil 687 glasov. Govori se, da je vlada precej pomagala liberalcem. Sicer pa je nam Slovencem vse jedno, kdo da bi bil zmagal.

Koroško. Kat. politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi shod zaupnih mož prih. sredo popoldne ob 1/3. uri v veliki dvorani pivovarne »Massgarten«. Razgovor bode o političnem položaju in narodnih tirjatvah, o bodočih občinskih in prihodnjih deželnih in državnozbornih volitvah ter o gospodarskih razmerah in potrebščinah. Večer ob 7. uri bode pa ravno tam slavnostna beseda v čast Andreja Einspielerja in Antona Martina Slomška. Štajarski Slovenci, komur je mogoče, naj se udeleži tega shoda in slavnosti!

Kranjsko. Na Notranjskem bode v kratkem dopolnilna volitev deželnega poslanca; sedaj se vršijo prvotne volitve in ima katoliška stranka mnogo upanja na zmago. — V Horjulu so ustanovili posojilnico. — Katoliško društvo za delavke se v Ljubljani kmalu ustanovi. To je potrebno, ker socialni demokrati tudi delavke vabijo v svojo družbo.

Primorsko. Tržaško deželno sodišče je ukazalo okrajnima sodiščema v Piranu in Kopru, da si še ta mesec morata napraviti dvojezične napise, pečate in oglase. To je le mrvica pravice, in vendar so po koncu vsi lahoni! — Največji sedaj živeči slovenski pesnik Simon Gregorčič je v Gorici v ponedeljek obhajal petdeseti rojstni dan. Vsi slov. listi so mu častitali; tudi »Slov. Gospodar« mu kliče: Na mnogaja leta!

Ogersko. Nj. Veličanstvo svetli cesar so imeli v

Budapešti in Gödöllu prve dni tega tedna srbskega kralja Aleksandra v gostih. Z Ogerskega se odpelje srbski kralj v Berlin k nemškemu cesarju. — Liberalni predlogi o veri otrok in o civilnih matrikah je gosposka ali magnatska zbornica sprejela. — Pred tednom so imeli ogerski škofje zopet konferenco ali posvetovanje. Bojda so sestavili pismo do cesarja, v katerem prosijo, naj vladar postave o civilnem zakonu ne potrdijo.

Vunanje države.

Rim. Še ta teden bode posvetovanje pred sv. očetom o pripomočkih, s katerimi bi bilo mogoče razkolne škofije jutranjih dežel zjediniti s katoliško cerkvijo. Tega posvetovanja se udeležita melhiški patrijarh Jussuf in sirskokatoliški patrijarh Behman.

Francosko. V proračunskem odseku je 10. okt. izjavil vojni minister, da se vojna, ki v miru tako šteje 505.000 mož, mora za 35.000 mož zvišati. Odsek sicer v to ni hotel privoliti, ali poslanci se bodo gotovo udali želji vlade. Kedar pa Francozi število vojakov pomnožijo, potem to storijo Nemci in tudi naše cesarstvo. Nesrečni mir, da toliko staneš!

Belgijsko. Dne 15. oktobra so se prvič volitve vršile po novem volilnem redu. Glasovalo je 1,370.000 volilcev, ki so vsled nove postave oddali 2,100.000 glasov. Kakor že nekaj let sem, tako bodo tudi znanprej imeli vsled te volitve katoličani zdatno večino v poslanski zbornici in senatu (gosposki zbornici.) Liberalci so mnogo zgubili, ali socialisti imajo blizo 20 poslancev.

Nemško. Antisemiti, sovražniki židov, imeli so shod v Eisenachu ono nedeljo in se zjedini. Vodje antisemitov so pa na Nemškem do zdaj večinoma le nekateri protestanti. — Na Pruskem hočejo poojstriti postave zoper socialiste in anarhiste. Dobro, naj pa tudi prepovedo brezverskim profesorjem in časnikom udrihati po sv. veri!

Rusko. Car je, kakor smo že pred tedni omenili, nevarno bolan. Zdravnik Saharin mu je naravnost povedal, da je bolezen neozdravljiva; toda zdravnik profesor Leyden iz Berolina je rekel, da še se carju da pomagati. Med tem časom, ko bode car na grškem otoku Krí, bodeta vladala carjevič Nikolaj in veliki knez Mihael.

Bolgarsko. Kar je ta država osvobodjena, so se državne potrebščine popetorile, dohodki pa le počvetorili. Ako bode vlada hotela davke zvišati, mora pospeševati obrtnijo, trgovino in poljedelstvo. Da Bolgarsko lepo napreduje, vidi se iz tega, da je v Amsterdamu bilo odlikovanih 396 bolgarskih razstavljalcev.

Turško. One dni je bilo v Carigradu nekaj Bolgarjev, da so po nalogi kneza Ferdinanda sultanu izročili darila. Sultan jih je prijazno vsprejel in odlikoval z redi. Povabil jih je tudi na obed. Vse to kaže, da je sultan Bolgarjem naklonjen.

Azija. Gotovo je, da so Japonci gospodje v morskem zalivu Pečili. Tudi na suhem se vedno pomikajo proti Kitaju; toda imajo pri tem mnogo težav. Dne 8. okt. so Japonci zasedli mesto Viču. Kitajci so siromaki proti sovražnim Japoncem, doma pa tudi; kajti nekateri časniki poročajo, da je po Kitajskem tu in tam nastal punt.

Za poduk in kratek čas.

Kralj Robert Sicilijanski.

(Čudna povest; po »Leigh Hunt«.)

Kakor nam stari zgodovinarji poročajo, bil je sicilijanski kralj Robert, brat papeža Urbana in cesarja

Valemonda, sicer pogumen junak od pet do glave, ali tudi tako prevzetan in ošaben, da še pred Bogom pokleknil ni. Navadno se je igral med službo božjo v cerkvi s svojo lepo, dolgo brado ter se oziral po navzočih vernikih, kakor vojskovodja po svojih četah.

Na večer pred kresom bil je tudi kralj pri večer-
nicah, ker mu je bilo doneče petje zbranih duhovnikov
jako ugajalo. Na enkrat potihne glasno petje in prav na
lahko zadonijo kralju na uho pomenljive besede Mari-
jine: »Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles«.

Ker se je sam sebi prevelik gospod zdel, da bi se
latinsčine bil kedaj učil, teh besed ni razumel, ali v
srce so mu le segle. Zato povpraša svojega sosedo, mla-
dega kaplana, ter ga prosi, naj mu pomen onih besed
razloži. Gospod mu jih prestavi, rekoč: »Položil je mo-
gočnike s prestolov in vzdignil ponižne«.

Porogljivo ga zavrne kralj, da to ni res. »Kajti
mogočnejši, kakor sem jaz«, razmotrival je prevzetnež,
»se ne dajo kar tako meni nič tebi nič s prestolov od-
ganjati. Še manje je mogoče, da bi prišli do visokih
mest oni, ki se navadno imenujejo ponižni.« Duhovnik
je kar obmolčal, nobenega odgovora ni dal. Kralj pa
se nasloni na klop in kmalu zadremlje; kajti bilo je v
cerkvi vroče in soparno; še bolj pa so ga dolgočasile
cerkvene molitve, katerih ni bilo ne konca ne kraja.

Kmalu vzbudijo kralja, kakor je mislil sam, orglje,
ali v resnici vzdramila ga je muha, ki mu je brenčala
po ušesih. Kako se zavzame še na pol speči kralj, ko
vidi, da je cerkev celo prazna! Le stara ženica še je
molila svoj rožni venec tam doli v zadnji klopi. Nekaj
časa se kralj ozira okoli sebe, ter pričakuje svojih dvor-
nikov. A kmalu mu zmanjka potrpežljivosti in začne
po cerkvi rogoviliti in razsajati. Pa ni mu druga ostalo,
moral je pokazati, da najde tudi sam brez spremstva
pot skozi vrata.

Gredoč začne upiti nad sključeno ženico, ali ta je
bila najbrž gluha, ker ni hotela nobene besede razumeti.
Na vse grlo začne ženka klicati: »Tatovi, tatovi!« Na to
zbeži iz cerkve ter zaklene cerkvena vrata za seboj, in
kralj ostane pod ključem. Sedaj je še le kralj prav raz-
sajal po božjem hramu. S strahom je opazil, da nima
na sebi onih dragocenih oblačil, ki so kazala njegovo
čast. Bil je brez škrlatnega plašča in brez žezla. Zdaj
pa on začne na ves glas kričati: »Tatovi, tatovi, izdaj-
stvo; izdajalec naj konji raztrgajo na drobne kosce!
Hajd, odprite vrata!«

Precej mu je nekdo zunaj odgovoril: »Naj le vo-
jaki pridejo! Lep tič si!«

Kralj od jeze ne more črhniti nobene besede. Zu-
naj se oglasi starka: »Kaj ne, kakor kralj bi nam rad
ušel, ker si se skril, da bi cerkev oropal? Pa zdaj te
imamo v pesti! Dobro te vidim skozi ključavnico, kako
ti je pri srcu. Odkakuješ, kakor podgana v pasti. Ti
diši slanina?«

Kralj se ni mogel več premagovati, zagnal se je
v vrata ter jih razbil. Ko pride na zrak, zbeži, kolikor
so mu ne kraljevo dostojanstvo, ampak noge dopuščale,
proti svoji palači, stoječi blizu cerkve. Vrtar se ježno
nad njim zareži: »Kaj pa hočeš ti?« »Prostor« zakriči
kralj ter sune vratarja na stran. Hitro se ta pobere od
tal ter kliče na vse moči: »Primate ga, držite ga!«
Kralj se je trudil, da bi ga vratar spoznal, kdo je; ali
ni se mu posrečilo. »Pijana živina, potepuh, ropar si,
ki se drzneš v kraljevo palačo, ki se lotiš kraljevih
dvorčnikov!«

Na to prisopihata stotnik čisto po salonsko oprav-
ljen in gladko počesan, ki gotovo ni bil na kaj takega
pripravljen, s svojo dvojno stražo. Kralj ga pokliče po
imenu: »Stotnik Francovilla, je-li cel svet znorel? Kaj
me ne poznate več? Odpeljite me v moje sobane!«

Vojake, ki so mu prišli preblizu, pometal je Robert
daleč od sebe, vsakega v svoj kot. Stotnik misli sam
pri sebi in tudi vojakom reče: »Ta je blazen, pamet se
mu je zmešala«. Kralj se pogleda v ogledalo; ali kako
se začudi, kajti komaj je sam sebe spoznal, tako ga je
jeza, žalost in strah spremenil. Imel je res lice, kakor
kak znorel. Sam s seboj je začel govoriti in vse to,
kar se je z njim zgodilo, pripisoval je coperniki. Nato
pride povelje, da ga morajo pripeljati do kralja. Na svo-
jem prestolu zagleda nesrečni Robert drugega kralja, ki
mu je bil prav podoben, ali veliko bolj veličasten.

»Grdež, nesramnež«, peni se pravi Robert od jeze,
in skoči proti prestolu, da bi pokazal s pestjo usiljencu
pot s kraljevega sedeža. Ali neka višja moč prišla ga
je za roke, vzela mu vso moč; še tega ni vedel, kje
stoji. Novi kralj bil je angelj, iz nebes poslan, da bi se
prevzetni, ošabni Robert privadil ponižnosti, da bi se
poboljšal in spokoril.

»Ker se kažeš norca, vsprejem te res za dvor-
nega norca«, nagovori ga mehko novi vladar. »Le pri-
nesite mu žezlo, krono, glumsko kapo in palico!«

Rad bi bil Robert prav robato odgovoril, pa jezik
mu zastane in jedin njegov odgovor je bil, da je po-
kazal na usta, češ, ne morem nobene ziniti. Na to so mu
dvorniki lase ostrigili ter ga preoblekli v dvornega norca.
Vsi so ga zasmehovali, vsi preganjali in črteli. Med
dvorniki bili so najhujši oni, ki so se poprej kralju naj-
bolj dobrikali in sladkali. (Konec prih.)

Smešnica. Kmet vpraša cigana: »Cigan, kam
greš?« — »Grem se ženit.« — »No, katero pa?« —
»Grofovo hčer.« — »To je vendar čisto nemogoče!«
»Zakaj?« odvrne cigan, ker jaz to hočem, je že na pol
dobljeno; če še pa grofova hči hoče, pa je vse dobro!«

Razne stvari.

(Presvetli cesar) so podarili č. oo. minori-
tom v Ptuj za popravo ondotne samostanske in žup-
nijske cerkve svetega Petra in Pavla iz svoje zasebne
blagajne 100 gld.

(Nujni predlog) poslanca dr. Gregoreca za pod-
poro dne 4. avgusta t. l. po toči in nevihti oškodova-
nim v Gornje-radgonskem in Ljutomerskem okraju dobil
je v državnem zboru potrebno dvetretjinsko večino in se
izročil proračunskemu odseku. Vcenjena škoda znaša
36.750 gld. Poslanec Kokošinec je predlog tudi podpisal!

(Zahvala.) Gospod Peter Majdič daroval je po
svojej gospej mami povodom svoje poroke župnijski
cerkvi sv. Danijela v Celju svoto 100 kron, ubogim
Celjske župnije pa 200 kron, za kar mu bodi izrečena
presrečna zahvala!

(Umrl) je dne 17. t. m. v Središču g. Matija Ko-
čevar, brat že davno pokojnega domoljuba dr. Štefana
Kočevarja, 84 let star. Pokojnik bil je samec. Naj po-
čiva v miru!

(Sl. v. planinsko društvo.) Od neke strani,
pa ne od nemške, začelo se je rovat zoper podružnico
»slovenskega planinskega društva v Mozirju« zaradi dvo-
jezičnih napisov. Ni lepo, ako se nesloga hoče sejati v
tako mlado in potrebno društvo!

(Pivo.) Meseca julija tega leta se je v tostran-
skih avstrijskih deželah skuhalo piva 1,522.149 hekto-
litrov. Davka se je od tega plačalo 2,839.657 gld.

(Nesreča.) Vsled plinovega razpoka sta v Tr-
bovlju dva rudokopa ponesrečila; in sicer se je 21letni
Janez Korber iz Litije hudo opeknel, le nekoliko pa 66-
letni Gašpar Golouh.